

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**

*Kfv.IV.39.011/2011/5.szám*

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!**

*A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a felülvizsgálati eljárásban dr. Németh Renáta ügyvéd /1036 Budapest, Lajos u. 91./ által képviselt felperesnek a dr. Mándi Éva jogtanácsos által képviselt Országos Rendőr-főkapitányság /1139 Budapest, Teve u. 4-6./ alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 20.K.31.596/2008/24. számon, 2010. szeptember 16-án kelt jogerős ítéletével szemben a felperes által 25. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálása során az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi*

**í t é l e t e t :**

*A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 20.K.31.596/2008/24. számú ítéletét hatályában fenntartja.*

*Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.*

*Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.*

**I n d o k o l á s**

*A felperessel szemben 2007. december 27-én a Budapest, x utcában rendőri intézkedést foganatosítottak, melynek során személyazonossága igazolása céljából személyi igazolványát kérte el az intézkedő rendőr-törzsőrmester.*

*Az intézkedés körülményei okán a felperes a 2007. december 30-án kelt beadványában panaszt terjesztett elő az intézkedéssel szemben, melynek elbírálása során Budapest Rendőr-főkapitánya 111-14-6/2008.RP. számú, 2008. február 4-én kelt határozatával a felperes*

panaszát elutasította.

A határozat indokolása utalt rá, hogy a 2007. december 27-én Budapest, y terére meghirdetett demonstráció kapcsán a jogsértések megelőzése, közrend, közbiztonság fenntartása végett biztosítási terv készült; eszerint a megtörtént események, illetve az esetleges intézkedések dokumentálása céljából dokumentációs csoportot hoztak létre.

A csoport a BRFK tulajdonában lévő - erre a célra kialakított, digitális kép- és hangrögzítésre is alkalmas - rendőrségi kisbusszal vett részt a biztosítási feladatokban; ezzel összefüggésben úgy ítélték meg, hogy a felperes a helyszínen tanúsított nem jogsértő, de figyelemfelkeltő provokatív magatartása (melynek során a gépkocsiról felvételeket készített, illetve annak ablakán befényképezett) folytán a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény /a továbbiakban: Rtv./ 29. § /1/ bekezdése szerinti igazoltatása szándékának felderítése, esetleges jogsértő cselekményének megelőzése céljából volt szükséges.

A határozattal szemben a felperes fellebbezést terjesztett elő, melyben utalt arra, hogy a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 3/1995. /III. 1./ BM rendelet /a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat/ 7. § /1/ bekezdésében foglaltakat, illetve az Rtv. 20. § /3/ bekezdésében rögzítetteket nem tartották be.

Utalt arra, hogy - álláspontja szerint - a meghozott határozatból nem derült ki, hogy miért kívánta az intézkedő rendőr-törzsőrmester az ő személyazonosságát megállapítani.

A másodfokon eljáró alperes 8234/1/2008.RP. számon, 2008. március 13-án kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolásában utalt arra, hogy az intézkedő rendőr szakmailag indokoltan - a biztosítási feladatokra esetlegesen veszélyt jelentő körülmények elkerülése végett -, előljárója utasításának eleget téve kezdeményezte a közbiztonság fenntartása érdekében a szolgálati feladatot teljesítő rendőröket fényképező felperes igazoltatását.

Az igazoltatást a jogszabályoknak megfelelően hajtották végre: köszöntek, közölték az igazoltatás tényét és célját, majd a felperes igazolványa alapján személyes adatait rögzítették, és a körözési nyilvántartásban ellenőrizték.

Az intézkedés végeztével azonosító adataikat teljes körűen megadták, beleértve a tevékenységük idején aktuális vezénylési helyüket is.

A másodfokú határozattal szemben a felperes keresetet terjesztett elő, melyben - a panaszában és fellebbezésében rögzítetteket megismételve - az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, továbbá az eljáró alperes és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte.

Kérte azt is, hogy a bíróság ítéletében mondja ki: nem volt

akadálya annak, hogy közterületen gépkocsiról fényképet, videófelvételt készíthessen, attól függetlenül, hogy az magánszemély, állami, vagy egyéb jogi személy tulajdonában áll. A fényképezés nem volt olyan cselekmény, mely indokoltta tette volna az ő igazoltatását.

Az eljárt Fővárosi Bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Ítéletének indokolásában utalt arra, hogy - a felperesi és alperesi beadványok és nyilatkozatok mellett - a bizonyítási eljárás során tanúként hallgatta meg a felperessel együtt jelenlévő és fényképeket készítő személyt, az intézkedést foganatosító rendőrtörzsőrmestert, továbbá más személyeket, valamint az intézkedésben részt vevő rendőröket.

Az alperesi határozat és az elsőfokú döntés meghozatalával kapcsolatos eljárási kifogásokkal összefüggésben megállapította, hogy a 2007. december 30-án benyújtott panasszal kapcsolatban az ügyintézési határidő annak érkezésétől számít, melynek túllépése az ügy érdemére ki nem ható, kisebb súlyú szabálysértésnek tekintendő; így - tekintettel a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának KK 31. számú állásfoglalására, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 111. § /1/ bekezdésének rendelkezéseire - az az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére nem vezethetett.

A jogorvoslati záradékkal összefüggésben megállapította, hogy a határozat a jogorvoslati eljárásról való tájékoztatást tartalmazta, bár konkrétan nem jelölte meg a Fővárosi Bíróságot, mint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot. Ez az eljárási jogszabálysértés sem volt az ügy érdemi elbírálására kihatással. Hivatkozott még az Alkotmány 40/A. § /2/ bekezdésében írtakra, továbbá az Rtv. 17. § /1/ bekezdésére, valamint az igazoltatással összefüggésben részletes szabályokat tartalmazó Rtv. 29. § rendelkezéseire.

Rámutatott, hogy az Rtv. 29. §-a a rendőrt az igazoltatásra felhatalmazza, kimondva, hogy a feladat ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát meg kell állapítania. Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni, és az igazoltatás csak a személyazonosság megállapítása idejéig tarthat.

Az intézkedéskor hatályban volt Szolgálati Szabályzat 32. § /2/ bekezdése tartalmazott szabályokat az igazoltatás körében, kimondva, hogy az igazoltatás során a rendőr elkéri a személyi igazolványt, vagy egyéb, személyazonosságot igazoló okmányt.

A bíróság osztotta az alperesi hivatkozást, mely szerint a perbeli esetben az igazoltatás célja az igazoltatott személy azonosságának megállapítása érdekében történt, mert az igazoltatás fontos része a

jogsértések megelőzésének, illetve megszakításának.

Az igazoltatás célhoz kötött kell, hogy legyen, de ez - a perbeli esetben - a rendőrök mérlegelési jogkörébe tartozott, nekik kellett eldönteni azt, hogy a felperesi magatartás mennyiben akadályozza őket munkájuk elvégzésében.

A bíróság osztotta azt az alperesi érvelést is, mely szerint a rendőri szervek alkalmazottainak, technikai járműveinek megfigyelése, fényképes adatrögzítése - különösen egy kiemelt fontosságú biztosítás helyszínén - megalapozza valamely jogellenes magatartás előkészületének, vagy az elkövetett jogellenes magatartásról való figyelem elterelésének a gyanúját.

A bíróság álláspontja szerint a rendőr az igazoltatással a cselekmény megvalósításának megakadályozását, vagy annak későbbi felderítését segítette elő.

A bíróság az általa megtekintett DVD-adathordozón rögzítettek alapján megállapította, hogy a felperes és a tanúként meghallgatott társa a fényképezéssel intézkedést kívántak provokálni; ezt követően a rendőrök intézkedése során folyamatosan számon kérő hangon kommentálták a rendőri eljárást.

A bíróság álláspontja szerint ezzel elvonták a rendőrök figyelmét attól, hogy a kiemelt fontosságú biztosítás helyszínén a feladataikat el tudják látni, így az igazoltatást megalapozó gyanú a rendőrök részéről jogszerűen merült fel.

A csatolt felvételen egyértelműen hallatszik, hogy a rendőrnő közelít a felperes felé, a felperes előre köszön neki, a rendőrnő ezt a köszönést a jogszabályoknak megfelelően fogadja.

Az intézkedő rendőr tehát köszönt a felperesnek, és az intézkedéssel kapcsolatosan tájékoztatta a felperest, életszerű módon, többször említve, hogy a fényképezés miatt kéri el személyi igazolványát.

A rendőr közölte nevét és szolgálati helyét is. A rendőr azonosító jelvényének számát a felperes megállapíthatta, hiszen azt az egyenruhájára tűzve a rendőr viselte. Egyébként a Szolgálati Szabályzat vagylagosan fogalmaz az azonosító jelvény számának közlése kapcsán.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, egyben a vele szemben 2007. december 27-én alkalmazott rendőri intézkedés jogszerűtlenségének megállapítását kérte.

Előadta, hogy a rendőri intézkedés jogszabálysértő volt, és ezt a Fővárosi Bíróságnak ítéletében meg kellett volna állapítania.

Állította a felperes, hogy a meghozott jogerős ítélet az Rtv. 29. § /1/ bekezdésének, valamint 30. § /1/-/3/ bekezdéseinek helytelen értelmezésén alapul.

A felperes felülvizsgálati kérelmében ismertette az Rtv. 29. § /1/ bekezdését, hangsúlyozva, hogy az igazoltatás azokra terjedhet ki, akiknek személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében bűnmegelőzési, vagy bűnüldözési célból, a tartózkodás jogszerűségének megállapítása céljából, illetve más, ott rögzített célokból kell megállapítani. E jogszabályhely szerint - érvel a felperes - az igazoltatás akkor történhet meg, ha az a közrend, a közbiztonság érdekében, vagy valamely személy jogainak megóvása érdekében, vagy bűnüldözési célból szükséges.

Álláspontja szerint az a tény, hogy egy demonstráció helyszínén fényképezett, nem minősül a törvényben felsorolt tevékenységnek. Továbbra is határozottan állította, hogy az igazoltatás okaként megjelölt tevékenysége miatti igazoltatás jogszabályba ütköző, jogszerűtlen volt.

Hivatkozott az Rtv. 30. § /1-/3/ bekezdésére is, amely veszélyhelyzet előidézését rögzíti az igazoltatás feltételeként, mely a nyilvános helyen történő fényképezéssel nem valósult meg.

Álláspontja szerint logikátlan, okszerűtlen és iratellenes, továbbá minden ténybeli alapot nélkülöz a bíróság azon megállapítása, hogy a rendőri szervek alkalmazottainak és járműveinek megfigyelése megalapozza valamely jogellenes magatartás előkészületének, vagy az elkövetett jogellenes magatartásról való figyelem elterelésének a gyanúját.

A bíróság helytelenül következtetett arra, hogy a fényképfelvétel készítése provokáló magatartás volt.

Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság korábbi BH 2008.58 szám alatt közzé tett döntésére.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 274. § /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság rámutat arra, hogy a Pp. 270. § /2/ bekezdése és 272. § /2/ bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezések tekintetében vizsgálhatja felül a jogerős ítéletet, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt indokok alapján.

A felperesi felülvizsgálati kérelem utalt arra, hogy az ítélet egyes megállapításai - így különösen az, hogy a rendőrségi

alkalmazottak és járművek megfigyelése, fényképezése, adatrögzítése megalapozná valamely jogellenes magatartás előkészületének, elkövetett jogellenes magatartásról való figyelem elterelésének a gyanúját - logikátlanok, okszerűtlenek és iratellenesek.

Ezzel összefüggésben azonban jogszabályi rendelkezés megsértését nem jelölte meg, így ezen állítás tekintetében a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet nem vizsgálhatta felül, különös tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 275. § /1/ bekezdése alapján bizonyítás felvételének helye nincs, így nem végezhető el a beszerzett bizonyítékok újra mérlegelése vagy a jogerős ítélet meghozatala előtt elvégzett bírói mérlegelés felülmérlegelése sem.

A felperes által megjelölt anyagi jogi jogszabályi rendelkezések megsértése kapcsán a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a tekintetben a felperes tévedésben van. A felperes ugyanis az Rtv. 29. § /1/ bekezdésének 2008. január 1-jét követően hatályba lépett, a 2007. évi CLXXI. törvénnyel megállapított szövegére alapítja felülvizsgálati kérelmét.

A felperessel szembeni intézkedés azonban 2007. december 27-én történt, így az intézkedés jogszerűségére - figyelemmel a Pp. 339/A. §-ában írtakra is - az aznap hatályban volt rendelkezések az irányadók.

Eszerint:

„A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát meg kell állapítania. Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosság igazolására elsősorban a személyi igazolvány szolgál, elfogadható továbbá minden olyan okmány, amelyből az igazoltatott kiléte hitelt érdemlően megállapítható. A rendőr az általa ismert vagy más jelen lévő ismert kilétű személy közlését is elfogadhatja igazolásként” (Rtv. 29. § /1/ bekezdés).

Az idézett rendelkezés alapján tehát a rendőr a feladata ellátása során azt igazoltathatja, akinek a személyazonosságát meg kell állapítania. Az akkor hatályos jogszabály a később megállapított részletes feltételeket nem tartalmazza; így teljes mértékben az eljáró és intézkedő rendőr mérlegelésére van bízva az, hogy kinek a személyazonosságát kívánja megállapítani.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. 2008. január 1-től hatályos 29. § /1/ bekezdésében írt további feltételek alkalmazása a jogszabály hatálybalépése előtti rendőri intézkedések tekintetében nem kérhető számon, az e jogszabályi rendelkezés megsértésére alapított felülvizsgálati kérelem nem foghatott helyt.

Megállapította azt is a Legfelsőbb Bíróság, hogy az első fokon eljáró Fővárosi Bíróság jogerős ítéletének indokolásában ismertette ugyan az Rtv. 30. §-ának rendelkezéseit, megállapította ugyanakkor azt, hogy a perbeli napon, a perbeli intézkedés időpontjában a helyszínen fokozott ellenőrzés elrendelve nem volt, ezért a rendőri intézkedés jogszerűségét nem az Rtv. 30. § rendelkezései alapján kellett megállapítani.

Figyelemmel tehát arra, hogy a rendőri intézkedés jogszerűségét az Rtv. korábban hatályban volt jogszabályi rendelkezése alapján kellett megállapítani, és arra, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében olyan jogszabályi rendelkezés megsértését állította, mely az alperesi intézkedés idején hatályban nem volt, az alaptalan felülvizsgálati kérelmet a Legfelsőbb Bíróság elutasította, egyben a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság kötelezte a felperest a tárgyi illeték-feljegyzési jogra tekintettel le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére, melynek viselésére a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján köteles.

Tekintettel arra, hogy az alperes részéről a felülvizsgálati eljárásban költség nem merült fel, annak viseléséről a Legfelsőbb Bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2011. szeptember 28.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Patyi András sk. előadó bíró, Dr. Fekete Ildikó sk. bíró**

A kiadmány hitelül:

tisztviselő